

Whistleblowerpolitik vedrørende Transportministeriets departements whistleblowerordning

1 Indledning og formål

- 1.1 Denne whistleblowerpolitik beskriver formålet med, at **Transportministeriets departement** (herefter benævnt "**departementet**") har en whistleblowerordning (herefter benævnt "**Ordnningen**"), hvordan Ordningen fungerer, hvem der kan benytte Ordningen, samt hvad der må indberettes via Ordningen.
- 1.2 Ordningen har til formål at sikre, at en whistleblower, som defineret i denne whistleblowerpolitik, hurtigt og fortroligt via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser omfattet af lov om beskyttelse af whistleblowere (herefter benævnt "**whistleblowerloven**"), med henblik på, at en uafhængig og selvstændig whistleblowerenhed vurderer om - og i givet fald, hvilke tiltag der er behov for.

2 Hvem må benytte Ordningen?

- 2.1 Ordningen må benyttes af personer, der foretager en indberetning af oplysninger om overtrædelser, som personen har skaffet sig adgang til i forbindelse med vedkommendes arbejdsrelaterede aktiviteter, og som tilhører følgende personkreds (herefter benævnt "**whistleblower**"):
- (i) Medarbejdere og ledere.
  - (ii) Tidligere medarbejdere.
  - (iii) Personer, som arbejder under tilsyn og ledelse af kontrahenter, underleverandører og leverandører eller andre med en formaliseret relation til departementet.
  - (iv) Personer, hvis arbejdsmæssige forhold endnu ikke er påbegyndt, der indberetter oplysninger om overtrædelser, som vedkommende har skaffet sig adgang til i løbet af ansættelsesprocessen eller andre før kontraktuelle forhandlinger.
  - (v) Frivillige.
  - (vi) Lønnede eller ulønnede praktikanter.

2.2 Personer, der ikke er omfattet af personkredsen som nævnt i punkt 2.1 kan ikke indberette via Ordningen, men er henvist til at indberette via de sædvanlige kommunikationsveje. Hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, kan der indberettes via Den Nationale Whistleblowerordning (som beskrevet i punkt 12).

2.3 Muligheden for at indberette via interne og eksterne whistleblowerordninger begrænser dog ikke offentligt ansattes ytringsfrihed, og der er således fortsat ytringsfrihed og meddeleret i overensstemmelse med de gældende regler herom.

3 Hvad må indberettes via Ordningen?

3.1 Ordningen omfatter indberetninger, som vedrører overtrædelser af EU-retten, der er omfattet af anvendelsesområdet for whistleblowerdirektivet (se punkt 3.4 (i)), samt indberetninger, som i øvrigt vedrører alvorlige lovovertrædelser eller øvrige alvorlige forhold (se punkt 3.4 (ii)).

3.2 Ved "overtrædelser" forstås handlinger eller undladelser, der

- a) er ulovlige, eller udgør en alvorlig overtrædelse eller et i øvrigt alvorligt forhold, som omfattet af punkt 3.4, eller
- b) gør det muligt at opnå omgåelse af formålet med de regler, som henhører under punkt 3.4.

3.3 Der kan indberettes om enhver oplysning, herunder rimelig mistanke, om faktiske eller potentielle overtrædelser eller alvorlige forhold, der er omfattet af punkt 3.4, og som har fundet sted eller med stor sandsynlighed vil finde sted i Transportministeriets departement og om forsøg på at skjule sådanne overtrædelser.

3.4 Indberetningen skal angå overtrædelser eller potentielle overtrædelser omfattet af whistleblowerloven defineret som handlinger eller undladelser, der:

- (i) er ulovlige i henhold til EU-retten inden for en række specifikke områder, herunder f.eks.:
  - Offentligt udbud
  - Hvidvask
  - Produktsikkerhed og -overensstemmelse
  - Transportsikkerhed
  - Fødevarer- og fodersikkerhed
  - Dyresundhed og -velfærd
  - Miljøbeskyttelse

- Folkesundhed
  - Forbrugerbeskyttelse
  - Beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger
  - Netværks- og informationssystemers sikkerhed
- (ii) udgør en alvorlig lovovertrædelse eller et i øvrigt alvorligt forhold, såsom:
- Overtrædelse af eventuel tavshedspligt
  - Misbrug af økonomiske midler
  - Tyveri
  - Svig
  - Underslæb
  - Bedrageri
  - Bestikkelse
  - Brud på arbejdssikkerheden
  - Enhver form for seksuel chikane
  - Grov chikane, f.eks. mobning, vold og chikane på grund af race, politisk eller religiøst tilhørsforhold.

3.5 Indberetninger vedrørende Transportministeriets underliggende styrelser og institutioner, skal som udgangspunkt indberettes direkte via styrelsens selvstændige whistleblowerordning eller via Den Nationale Whistleblowerordning, jf. pkt. 12.

3.6 Forseelser, der ikke er omfattet af Ordningen, skal indberettes via de sædvanlige kommunikationsveje. Hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, kan der indberettes via Den Nationale Whistleblowerordning som beskrevet i punkt 12.

4 Indberetningens indhold

4.1 Af hensyn til den videre undersøgelse af indberetningen, herunder for at kunne afdække forseelsen, er det vigtigt, at whistlebloweren belyser forseelsen bedst muligt. Det er således ikke muligt at foretage en nærmere undersøgelse af en indberetning, hvis indberetningen er uspecificeret, eller hvis den alene indeholder meget brede beskyldninger uden nærmere præcisering.

4.2 Det er derfor vigtigt, at whistlebloweren - så vidt muligt - oplyser følgende:

- en beskrivelse af forholdet,
- hvem der er involveret,

- om andre er bekendt med mistanken om forholdet,
- om direktionen er bekendt med forholdet,
- om der findes dokumenter, der understøtter forholdet,
- om og hvor der kan findes yderligere information om forholdet,
- hvor lang tid forholdet har stået på, og
- om whistlebloweren er bekendt med forsøg på at skjule forseelsen.

4.3 Åbenlyst grundløse indberetninger vil ikke undergå nærmere undersøgelse. Læs mere herom i pkt. 13.4.

5 **Hvordan kan der indberettes, og hvem skal der indberettes til?**

5.1 Indberetning skal ske skriftligt via departementets whistleblowerordning. Ordningen findes på Transportministeriets hjemmeside: <https://www.trm.dk/ministeriet/ministeriet-artikler/whistleblowerordning/>. Det er ikke muligt at indberette mundtligt/telefonisk.

5.2 Der er mulighed for at foretage en anonym indberetning i Ordningen. Læs nærmere herom i punkt 6.

5.3 Departementet har udpeget en whistleblowerenhed, der

- (a) modtager indberetninger og har kontakt med whistlebloweren,
- (b) følger op på indberetninger samt
- (c) giver feedback til whistlebloweren.

5.4 Whistleblowerenheden, der varetager opgaverne i punkt 5.3, består dels af HR-chefen samt en medarbejder fra Retskontoret og en medarbejder fra HR. Som led i opfølgningen på en indberetning, vil der efter en konkret vurdering kunne indhentes ekspertise fra it-administratorer og andre relevante personer f.eks. en kontorchef i et fagkontor. Derudover kan direktionen efter omstændighederne involveres i behandlingen som led i opfølgningen på en indberetning. Hvis det konkret vurderes nødvendigt kan departementet etablere et samarbejde med Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith vedrørende undersøgelse/opfølgning på indberetninger mv. De pågældende personer vil i den forbindelse blive underlagt samme tavshedspligt som whistleblowerenheden.

- 5.5 Kommunikationen mellem whistlebloweren og whistleblowerenheden foregår via Ordningens kommunikationsmodul, der tilgås via Transportministeriets hjemmeside. Det er vigtigt, at whistlebloweren løbende og aktivt tilgår kommunikationsmodulet med sin tildelte 16-cifrede nøglekode, der vil fremgå efter afsendelse af indberetningen i portalen. Whistlebloweren bør løbende logge ind på systemet for at kontrollere, om whistleblowerenheden har stillet spørgsmål eller sendt orientering om sagen.
- 5.6 Whistleblowerenheden behandler alle skriftlige indberetninger fortroligt.
- 5.7 Medlemmerne af whistleblowerenheden, der er udpeget til at modtage og følge op på indberetninger, har tavshedspligt med hensyn til oplysninger, der indgår i indberetningen.

6 Anonymitet

- 6.1 En whistleblower, der ønsker at indberette via Ordningen, kan indberette anonymt.
- 6.2 Departementet opfordrer til, at whistlebloweren oplyser sit navn i forbindelse med en indberetning, således at whistleblowerenheden har mulighed for at stille afklarende spørgsmål samt efterfølgende at kunne orientere om undersøgelsens videre forløb.
- 6.3 Hvis whistleblower er anonym, kan whistleblowerenheden alene kommunikere med whistlebloweren via den digitale whistleblowerportal. Det er derfor vigtigt, at whistlebloweren følger med i sagen ved løbende at logge på portalen og besvare eventuelle spørgsmål. For at kunne gøre dette, er det vigtigt, at whistlebloweren forsvarligt opbevarer sin 16-cifrede nøglekode. Whistleblowerenheden har ikke mulighed for at komme i kontakt med en anonym whistleblower på anden måde, herunder gøre whistlebloweren opmærksom på, at der er sendt supplerende spørgsmål o.lign.
- 6.4 Såfremt whistlebloweren vælger at foretage en anonym indberetning, anbefales det af hensyn til at sikre fuld anonymitet, at whistlebloweren anvender en privat pc eller eksempelvis en pc, der er placeret på et offentligt bibliotek.

7 Inhabilitet

- 7.1 Det enkelte medlem af departementets whistleblowerenhed skal påse, at vedkommende ikke er inhabil i forhold til undersøgelsen af whistleblowerens indberetning til departementet.
- 7.2 Er medlemmet af whistleblowerenheden inhabil, kan vedkommende ikke (længere) være en del af whistleblowerenheden i forhold til indberetningen og må derfor heller ikke

på nogen måde deltage i undersøgelsen af det indberettede forhold.

7.3 Whistleblowerenheden er forpligtet til at sikre, at inhabilitet ikke foreligger på det tidspunkt, hvor vedkommende involveres i sagen, f.eks. ved modtagelsen af indberetningen eller ved inddragelsen i undersøgelsen, og forpligtelsen ophører først ved afslutningen af undersøgelsen.

7.4 Inhabilitet foreligger, hvor:

- i) Personen har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, f.eks. hvor vedkommende selv har indberettet en mistanke, eller er den, der er indberettet om.
- ii) Indberetningen vedrører en person, der har nær familiemæssig tilknytning til vedkommende, f.eks. en ægtefælle eller samlever, forældre, søskende, børn eller børnebørn.
- iii) Indberetningen under andre omstændigheder er egnet til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed, f.eks. hvor personen har et meget nært venskab eller omvendt et tydeligt uvenskab med den, der er indberettet om.

7.5 Er et eller flere af ovennævnte forhold til stede, skal medlemmet straks orientere resten af whistleblowerenheden herom og udtræde af undersøgelsen. Orientering til whistleblowerenheden skal også ske, hvis medlemmet er i tvivl om, hvorvidt et af ovennævnte forhold er til stede.

7.6 Såfremt hele whistleblowerenheden er inhabil, skal denne orientere direktionen og/eller departementschefen. Et direktionsmedlem eller en anden person, der inddrages i opfølgningen på en sag, skal på samme vis straks meddele, hvis vedkommende er inhabil.

8 Orientering til whistlebloweren

8.1 Whistlebloweren modtager:

- en bekræftelse på modtagelsen af indberetningen inden for syv dage efter modtagelsen heraf, og
- feedback hurtigst muligt og som udgangspunkt inden for tre måneder fra bekræftelsen af modtagelsen af indberetningen.

8.2 Ved feedback forstås, at whistleblowerenheden skal meddele whistlebloweren, hvilke tiltag, der er iværksat eller påtænkes iværksat til at vurdere rigtigheden af påstande i indberetningen. Den af whistleblowerenheden meddelte feedback skal overholde gældende lovgivning, herunder

forvaltningsloven og databeskyttelseslovgivningen. Dette kan medføre begrænsninger i forhold til indholdet af den feedback, som whistlebloweren modtager.

- 8.3 Der kan efter omstændighederne være behov for at forlænge tidsrammen for feedback, hvor det er nødvendigt af hensyn til sagens konkrete omstændigheder, navnlig indberetningens art og kompleksitet, hvilket kan kræve en langvarig undersøgelse. Såfremt dette er tilfældet, underrettes whistlebloweren herom.

9 Orientering til og beskyttelse af den berørte person

- 9.1 Når en foreløbig undersøgelse har fundet sted, og alle relevante beviser er sikret, underrettes den berørte person, dvs. personen der er indberettet under Ordningen, om bl.a.:

- identiteten på medlemmerne af whistleblowerenheden, som er ansvarlig for undersøgelsen af indberetningen, og
- de forhold, indberetningen vedrører.

- 9.2 Departementet skal sikre, at den berørte persons identitet beskyttes i forbindelse med sagsbehandlingen, og at personen har adgang til et effektivt forsvar. Disse rettigheder kan ikke fraviges ved aftale til skade for den berørte.

- 9.3 Departementet iagttager i øvrigt den berørte persons rettigheder i henhold til databeskyttelsesreglerne. Der henvises til departementets *Privatlivspolitik for whistleblowerordningen*, hvor der kan læses nærmere om behandlingen af personoplysninger og de registreredes rettigheder.

- 9.4 Hvis en indberetning falder uden for Ordningen eller er åbenbart grundløs, vil whistleblowerenheden konkret vurdere, om der er pligt til at oplyse en eventuelt berørt person om, at der er blevet indberettet om vedkommende, og at sagen er blevet afvist.

10 Betingelser for beskyttelse af whistleblowere

- 10.1 Whistlebloweren er i medfør af whistleblowerloven beskyttet mod repressalier, hvis whistlebloweren har indberettet under Ordningen. Beskyttelsen gælder kun, hvis følgende betingelser alle er opfyldte:

- Personen, der foretager indberetningen, opfylder betingelserne for at være en whistleblower (se punkt 2).
- Whistlebloweren havde rimelig grund til at antage, at de indberettede oplysninger var korrekte på tidspunktet for indberetningen.

- De indberettede oplysningerne henhører under whistleblowerlovens anvendelsesområde (se punkt 3.4).
- 10.2 Ved "repressalier" forstås en ufordelagtig behandling eller ufordelagtig følge som reaktion på en indberetning. Det kan eksempelvis være suspension, afskedigelse, degradering m.v.
- 10.3 Såfremt whistlebloweren foretager indberetning i ond tro og velvidende, at de indberettede oplysninger ikke er korrekte, er whistlebloweren ikke beskyttet mod repressalier. Whistlebloweren kan efter omstændighederne straffes med bøde, hvis der forsætligt indberettes falske anmeldelser. Er whistlebloweren ansat i departementet, kan det tillige få ansættelsesretlige konsekvenser, herunder resultere i, at whistlebloweren bliver bortvist.
- 10.4 Beskyttelsen i punkt 10.1 omfatter, udover den i 2.1 nævnte personkreds, også følgende personer:
  - 1) Formidlere.
  - 2) Tredjeparter, der har forbindelse til whistlebloweren, og som risikerer at blive udsat for repressalier i en arbejdsrelateret sammenhæng (eksempelvis en kollega).
  - 3) Virksomheder og myndigheder, som whistlebloweren ejer eller arbejder for eller på anden måde er forbundet med i en arbejdsrelateret sammenhæng (eksempelvis en virksomhed, som whistlebloweren ejer).
- 10.5 Oplysninger om whistleblowerens identitet eller andre oplysninger, ud fra hvilke whistleblowerens identitet direkte eller indirekte kan udledes, videregives kun til andre end whistleblowerenheden efter forudgående indhentelse af whistleblowerens udtrykkelige samtykke.
- 10.6 Oplysninger om whistleblowerens identitet kan dog uden samtykke videregives til andre offentlige myndigheder, hvis videregivelse sker for at imødegå overtrædelser (eksempelvis en kriminel handling, der ikke har fundet sted endnu), eller med henblik på at sikre berørte personers ret til forsvar. Hvis whistleblowerens identitet videregives uden samtykke, vil whistlebloweren blive orienteret herom, herunder modtage en begrundelse for videregivelsen, medmindre underretningen vil bringe relaterede undersøgelser eller retssager i fare.
- 10.7 Whistleblowerens identitet kan tillige videregives ved en eventuel retssag vedrørende det indberettede forhold.
- 10.8 Andre oplysninger fra indberetningen og dermed oplysninger, som ikke afslører whistleblowerens identitet, videregives kun til personer uden for whistleblowerenheden

som led i en opfølgning på en indberetning eller for at imødegå en potentiel overtrædelse af de forhold, der fremgår af punkt 3.4.

11 Whistleblowerenhedens kompetence og rapportering

11.1 Whistleblowerenheden er uafhængig af direktionen i forhold til den konkrete sagsbehandling af whistleblowerindberetninger. Det betyder, at direktionen ikke må instruere eller beordre whistleblowerenheden til at håndtere en indberetning på en bestemt måde.

11.2 Whistleblowerenheden har kompetence til at vurdere, om en indberetning falder inden for eller uden for Ordningen, herunder om en indberetning skal realitetsbehandles, videregives eller afvises.

Hvis en indberetning falder uden for Ordningen eller er åbenbart grundløs, kan whistleblowerenheden afvise indberetningen og lukke sagen. Efter omstændighederne vil indberetningen blive henvist til håndtering gennem departementets almindelige rapporteringskanaler eller lignende.

Ved tvivl om, hvorvidt en indberetning falder inden for Ordningen, kan enkeltpersoner fra relevante fagkontorer eller direktionen inddrages i vurderingen. De pågældende personer vil i den forbindelse blive underlagt samme tavshedspligt som whistleblowerenheden.

11.3 Whistleblowerenheden rapporterer løbende til direktionen. Rapporteringen sker som udgangspunkt efter en sags afslutning, men direktionen kan efter omstændighederne involveres på et tidligere tidspunkt som led i opfølgningen på en indberetning.

11.4 Ved mistanke om eller konstaterede tilfælde af regelbrud eller besvigelser med EU-midler skal medlemmerne i whistleblowerenheden være opmærksomme på, at der ligeledes skal ske indberetning til Finansministeriet.

12 Eksterne whistleblowerordninger

12.1 En whistleblower, der påtænker at foretage indberetning under Ordningen, kan i stedet vælge at indberette via Den Nationale Whistleblowerordning, eksempelvis hvis whistlebloweren er bekymret for repressalier. Den Nationale Whistleblowerordning kan tilgås via <https://whistleblower.dk/>

12.2 Det skal understreges, at whistlebloweren frit kan vælge mellem at indberette under departementets whistleblowerordning eller Den Nationale Whistleblowerordning.

- 12.3 Departementet opfordrer dog til at indberette til departementets interne Ordning, hvor overtrædelsen kan imødegås effektivt internt, og hvor whistlebloweren vurderer, at der ikke er risiko for repressalier.

13 Datasikkerhed og dataopbevaring

- 13.1 Indberetninger opbevares så længe, det er nødvendigt og forholdsmæssigt for at overholde de krav, der følger af dansk lovgivning.
- 13.2 Departementet behandler alle oplysninger, som indberettes via Ordningen, herunder oplysninger om personer, der indberettes via Ordningen, i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.
- 13.3 Alle indberetninger vil blive opbevaret forsvarligt, og det vil kun være muligt for whistleblowerenheden at tilgå oplysningerne.
- 13.4 Indberetninger slettes som udgangspunkt i Ordningen 90 dage efter, at departementet har modtaget indberetningen, medmindre departementet har en legitim grund til fortsat opbevaring, f.eks. hvis sagen endnu ikke er afsluttet, hvis whistlebloweren endnu ikke har set seneste besked(er) i Ordningen, hvis det er påkrævet efter anden lovgivning, eller hvis der er grund til at tro, at indberetningen kan bestrykes af senere indkomne indberetninger om samme forhold.
- 13.5 Hvis der foretages anmeldelse til politiet eller en anden myndighed, afsluttes indberetningen i Ordningen straks efter afslutning af sagen hos de pågældende myndigheder.
- 13.6 Hvis der på baggrund af de indsamlede oplysninger gennemføres en disciplinær sanktion over for den indberettede person, eller der i øvrigt foreligger grunde til, at det er sagligt og nødvendigt fortsat at opbevare oplysninger om den indberettede person, opbevares oplysningerne, hvor der er tale om en ansat, i den ansattes personalesag.

14 Spørgsmål

- 14.1 Hvis du har spørgsmål vedrørende denne whistleblowerpolitik, er du velkommen til at kontakte departementets HR-chef.

15 Opdateringer

- 15.1 Denne whistleblowerpolitik er senest opdateret i juni 2024.